

Na temelju člana ___ stav___ Zakona o radu («Službene novine FBiH», broj: (____)), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, Udruženje poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine, na strani poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine i Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, na strani zaposlenika/radnika Federacije Bosne i Hercegovine, zaključuju

OPŠTI KOLEKTIVNI UGOVOR ZA TERITORIJU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPŠTE ODREDBE

Predmet Ugovora

Član 1.

Ovim kolektivnim ugovorom uređuju se: najniža plata, sadržaj kolektivnih ugovora za područja djelatnosti, djelovanje i uslovi rada sindikata, pravila o postupku kolektivnog pregovaranja i zaključivanja kolektivnih ugovora za područja djelatnosti, sustav i način postupanja tijela ovlaštenih za mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova, postupak raskidanja ovog kolektivnog ugovora i potpisivanja novog, štrajk, te trajanje i važenje ovog kolektivnog ugovora.

Teritorija i subjekti na koje se primjenjuje kolektivni ugovor

Član 2.

Ovaj kolektivni ugovor zaključuje se i primjenjuje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Kolektivni ugovor je obvezujući i važi za sva gospodarska društva bez obzira na vlasničku strukturu kapitala u njima, organe uprave i službe za upravu, policiju, javne ustanove i druge pravne subjekte.

Primjena najpovoljnijeg prava

Članak 3.

Ovim kolektivnim ugovorom, kolektivnim ugovorima za područje kantona, kolektivnim ugovorima za područja djelatnosti, kolektivnim ugovorima za pojedinačnog poslodavca ili više poslodavaca, pravilnikom o radu i ugovorom o radu, ne mogu se utvrditi manja prava od prava utvrđenih u Zakonu o radu. ("Službene novine Federacije BiH'br.____) i drugim zakonima kojima se reguliraju prava po osnovu rada.

Kolektivnim ugovorima za područje kantona ili djelatnosti, za jednog ili više poslodavaca, pravilnicima o radu i ugovorima o radu, ne mogu se utvrditi manja prava za zaposlenike od prava utvrđenih ovim kolektivnim ugovorom.

Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno ovim kolektivnim ugovorom, kolektivnim ugovorom na razini kantona, kolektivnim ugovorom za područje djelatnosti, pravilnikom o radu, ugovorom o radu ili zakonom, primjenjuje se za zaposlenika najpovoljnije pravo, osim u slučaju člana 8. stavak 3. ovog kolektivnog ugovora.

Obveze poslodavaca, sindikata i zaposlenika

Član 4.

Poslodavci, sindikat i zaposlenici/radnici su dužni pridržavati se odredbi ovog kolektivnog ugovora, kolektivnih ugovora za područje kantona, područja djelatnosti, kolektivnih ugovora za jednog ili više poslodavaca, pozitivnih propisa, internih opštih i pojedinačnih akata poslodavaca te ugovora o radu.

Subjekti iz prethodnog stava dužni su se u međusobnim odnosima ponašati u dobroj vjeri, međusobno poštujući integritet i prava drugih, te eventualne sporove po osnovu ovog kolektivnog ugovora rješavati prvenstveno dogovorom.

II – MINIMALNA PLATA

Utvrđivanje minimalne plate

Član 5.

Minimalna plata utvrđuje se množenjem najniže bruto satnice sa brojem sati u fondu rada za pojedini mjesec.

Poslodavac ne može zaposleniku obračunati i isplatiti platu u iznosu manjem od iznosa određenog kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu, osim u slučajevima predviđenim u članu 6. stav 1. ovog ugovora.

Utvrđivanje najniže bruto satnice

Član 6.

Najnižu bruto satnicu utvrđuje Ekonomsko-socijalno vijeće za područje FBiH, na osnovu dogovora svih partnera, najdalje do 01.12. za narednu godinu.

Prilikom utvrđivanja najniže bruto satnice treba voditi računa o kriteriju produktivnosti, kriteriju porasta ili pada proizvodnje, kriteriju dobiti ili gubitka, koji mogu biti korigovani mjerama za očuvanje životnog standarda u slučaju porasta troškova života.

Ukoliko se u roku iz stava 1. ovog člana ne postigne dogovor o najnižoj bruto stanici, ona se primjenjuje za narednu godinu ili do postizanja dogovora.

Član 7.

Izuzetno, kolektivnim ugovorima: za područje djelatnosti, za područje kantona, za jednog ili više poslodavaca, može se ugovoriti niža bruto satnica s tim da bruto satnica ne može biti manja od 2 KM.

Kolektivnim ugovorima iz stava 1 ovog člana, moraju se odrediti: kriteriji za utvrđivanje niže bruto satnice, postupak i rokovi pregovaranja, te vrijeme važenja niže bruto satnice

III KOLEKTIVNI UGOVORI ZA PODRUČJA DJELATNOSTI

Član 8.

Kolektivni ugovori za područje djelatnosti, pored drugih stvari određenih ovim kolektivnim ugovorom, obavezno regulišu i:

- a) Način utvrđivanja plata;
- b) Pravo na povećanu platu za
 - prekovremeni rad, ali ne manje od 30% od bruto satnice;
 - noćni rad, ali ne manje od 30% od bruto satnice;
 - rad na dan sedmičnog odmora, ali ne manje od 20% od bruto satnice;
 - rad u dane praznika koji su po zakonu neradni, ali ne manje od 50% od bruto satnice;
- c) naknade plata;
- d) nagrađivanje i stimulisanje zaposlenika;
- e) pravo na ishranu u toku radnog vremena;
- f) pravo na prevoz sa posla i na posao;
- g) pravo na dnevnice.

Član 9.

Kolektivne ugovore za područje djelatnosti potpisuju Samostalni sindikati za područja djelatnosti sa grupacijama za područja djelatnosti Udruženja poslodavaca FBiH.

IV- DJELOVANJE I UVJETI RADA SINDIKATA

Član 10.

Mišljenja, prijedlozi, žalbe i svi nastali nesporazumi o pravima iz rada i na temelju rada rješavaće se direktnim pregovorima između poslodavca i sindikata. Sindikalnim predstavnicima koji nisu zaposleni kod poslodavca, ali čiji sindikat ima članove kod poslodavca, dozvoljen je pristup kod poslodavca kada je to potrebno za obavljanje sindikalne aktivnosti.

Članak 11.

Poslodavac je dužan da pravilnikom o radu predvidi i osigura uvjete za rad i djelovanje sindikata u saglasnosti sa kolektivnim ugovorima i pozitivnim propisima.

Poslodavac je dužan obračunavati i iz place zaposlenika odbijati sindikalnu članarinu, uz pismenu suglasnost zaposlenika, te je redovno uplaćivati na račun sindikate.

Zaštita sindikalnog povjerenika

Član 12.

Sindikalni povjerenik za vrijeme obavljanja njegove dužnosti i šest mjeseci nakon obavljanja te dužnosti, ima pravo na zaštitu u skladu sa Zakonom o radu međunarodnim konvencijama koje su postale dio domaćeg pravnog sistema.

V - POSTUPAK KOLEKTIVNOG PREGOVARANJA I ZAKLJUČIVANJA KOLEKTIVNIH UGOVORA

Pokretanje postupka kolektivnog pregovaranja

Član 13.

Postupak kolektivnog pregovaranja i zaključivanja kolektivnih ugovora može pokrenuti svaka ugovorna strana utvrđena u Zakonu o radu.

Postupak iz stavka 1. ovog članka pokreće se pismenim putem.

Obveza pregovaranja u dobroj vjeri

Član 14.

Stranke kolektivnog ugovora dužne su u dobroj vjeri pregovarati o zaključivanju kolektivnog ugovora u vezi sa pitanjima koja prema Zakonu o radu mogu biti predmet kolektivnog ugovora.

Utvrđivanje prijedloga kolektivnog ugovora

Član 15.

Stranka koja je pokrenula postupak za kolektivno pregovaranje i zaključivanje kolektivnih ugovora utvrđuje prijedlog kolektivnog ugovora i dostavlja ga drugoj ugovornoj stranci.

Protokol o vođenju pregovora

Član 16.

Postupak i rokovi za kolektivno pregovaranje i zaključivanje kolektivnih ugovora uređuju se pisanim protokolom o vođenju pregovora koji utvrđuju potpisnice kolektivnog ugovora.

Izmjene i dopune kolektivnog ugovora

Član 17.

Inicijativu za izmjene i dopune ovog kolektivnog ugovora može dati svaka stranka.

Inicijativa se podnosi u pismenoj formi, a stranka kojoj je upućena dužna je na inicijativu odgovoriti u roku od 15 dana od prijema inicijative.

Izmjene i dopune ovog kolektivnog ugovora vrše se na način i po postupku predviđenom za njegovo donošenje.

VI - MIRNO RJEŠAVANJE KOLEKTIVNIH RADNIH SPOROVA

Član 18.

Postupak mirenja u kolektivnim radnim sporovima provodi se u skladu sa odredbama Zakonu o radu.

Član 19.

Stranke u sporu mogu se dogovoriti da rješavanje sporova povjere arbitraži.

Svaka stranka imenuje isti broj arbitara i njihovih zamjenika.

Predsjednika i zamjenika arbitražnog vijeća stranke imenuju sporazumno.

Postupak rada arbitražnog vijeća regulisaće se sporazumom stranaka u sporu.

VII - POSTUPAK RASKIDANJA KOLEKTIVNOG UGOVORA

Član 20.

Svaka strana potpisnica ima pravo da raskine ovaj ugovor, ukoliko druga strana:

- ne prihvati, u roku od 15 dana, prijedlog za pregovore o izmjenama i dopunama ovog kolektivnog ugovora;
- ne odgovori u roku od 15 dana na pisani zahtjev druge strane za otpočinjanje pregovora;
- kad prihvati pregovore ako se u roku od 6 mjeseci ne postigne dogovor o izmjenama i dopunama kolektivnog ugovora;
- ukoliko se neka pitanja iz ovog ugovora naknadno drukčije riješe zakonom;
- ne može ispunjavati uslove iz ugovora, bez da trpi znatnu štetu.

Član 21.

Otkazni rok u slučaju otkaza kolektivnog ugovora je 6 mjeseci od dana dostavljanja pisanog otkaza ugovora drugim stranama.

Nakon isteka otkaznog roka, otkazani opšti kolektivni ugovor primjenjivaće se jo 1 (jednu) godinu ali najdalje do isteka roka na koji je potpisan.

Član 22.

Stranke mogu sporazumno otkazati ovaj ugovor u bilo koje vrijeme.

U tom slučaju u sporazumu se regulišu pitanja: otkaznog roka, važenja i primjene kolektivnog ugovora, rokove za otpočinjanje i trajanje pregovora za potpisivanje novog kolektivnog ugovora.

VIII POTPISIVANJA NOVOG KOLEKTIVNOG UGOVORA

Član 23.

Svaka strana potpisnica ovog kolektivnog ugovora ima pravo da pokrene postupak izmjena i dopuna ovog kolektivnog ugovora, najkasnije 120 dana prije njegovog isteka.

Ukoliko ni jedna strana ne predloži izmjene i dopune ovog ugovora smatraće se da je njegovo važenje produženo za naredne 3 (tri) godine.

IX TRAJANJE I VAŽENJE OVOG KOLEKTIVNOG UGOVORA

Član 24.

Ovaj kolektivni ugovor potpisan je na 3 (tri) godine.

Važenje ovog kolektivnog ugovora počinje teći od dana njegovog objavljivanja u Službenim novinama FBiH.

Po isteku ovog kolektivnog ugovora, ukoliko se njegova važenje ne produži, primjenjivaće se 1 (jednu) godinu od dana njegovog isteka.

X – ŠTRAJK

Član 25.

Ukoliko sindikat ocijeni da se ne ostvaruju prava zaposlenika utvrđena zakonom i kolektivnim ugovorom, stupit će u pregovore sa poslodavcem i zahtijevati da preuzmu odgovarajuće mjere.

Sindikat ima pravo organizirati štrajk poštujući odredbe zakonu i međunarodnih konvencija koje su postale sastavni dio BiH pravnog sistema, ukoliko sporna pitanja ne budu riješena putem pregovora.

Poslovi koji se ne mogu prekidati za vrijeme trajanja štrajka, regulirati će se kolektivnim ugovorima za područje djelatnosti.

VII - PRIJELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Član 26.

Samostalni sindikati područja djelatnosti udruženi u Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine zaključivati de kolektivne ugovore za područje djelatnosti u kojoj djeluju sa odgovarajućim resornim ministarstvima Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, za djelatnosti koje ne predstavljaju privredne djelatnosti i koje se finansiraju iz budžeta ili vanbudžetskih fondova.

Član 27.

Za primjenu, provođenje i tumačenje odredaba ovog kolektivnog ugovora njegovi potpisnici imenuju zajedničku komisiju od šest članova od kojih svaki potpisnik imenuje po dva člana.

Član 28.

Do postizanja sporazuma o najnižoj bruto satnici iz člana 6. stav 1. ovog kolektivnog ugovora, primjenjivaće se najniža bruto satnica u iznosu od 3,5 KM.

Nadzor nad primjenom ovog kolektivnog ugovora

Član 29.

Nadzor nad primjenom ovog kolektivnog ugovora obavlja federalni, odnosno kantonalni inspektor rada.

Zaposlenik, sindikat, vijeće zaposlenika i poslodavac mogu zahtijevati od inspektora rada provođenje inspeksijskoga nadzora.

Član 30.

Ukoliko tokom važenja ovog kolektivnog ugovora dođe do promjene značenja nekog od pojmova iz njegovih odredbi, smatraće se da odredbe u kojima su oni obrađeni prestaju da važe u roku od 30 dana od stupanja na snagu zakona.

Ugovorne strane su dužne u roku iz prethodnog stava usaglasiti značenje tih pojmova u smislu ovog kolektivnog ugovora.

Član 31.

Ovaj kolektivni ugovor, nakon zaključivanja, objavljuje se u «Službenim novinama Federacije BiH».

Član 32.

Ovaj kolektivni ugovor stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Stupanjem na snagu ovog kolektivnog ugovora prestaje da vazi Opšti kolektivni ugovor za teritoriju Federacije BiH («Službene novine FBiH», broj: 54/05 i 62/08).